

i) Inrättande av en effektiv tvistlösningsmekanism.

Artikel 56 – Tullunioner och frihandelsområden

1. Inget i detta avtal skall hindra upprätthållandet eller upprättandet av tullunioner, frihandelsområden eller andra arrangemang mellan någon av parterna och tredjeländer, såvida sådana arrangemang inte påverkar de rättigheter och skyldigheter som fastställs i detta avtal.

2. På begäran av någon av parterna skall samråd om avtal rörande upprättande eller anpassning av tullunioner eller frihandelsområden – och eventuellt om andra viktiga frågor rörande parternas respektive handelspolitik gentemot tredjeländer – hållas parterna emellan inom associeringskommittén. Sådant samråd skall hållas särskilt i händelse av en anslutning, i syfte att se till att parternas gemensamma intressen kan beaktas.

Avdelning II – Fri rörlighet för varor

Artikel 57 – Mål

Parterna skall under en övergångsperiod som inleds vid ikraftträdandet av detta avtal gradvis och ömsesidigt liberalisera handeln med varor, i enlighet med bestämmelserna i detta avtal och i överensstämmelse med artikel XXIV i GATT 1994.

Kapitel I – Avskaffande av tullar

Avsnitt 1 – Allmänna bestämmelser

Artikel 58 – Räckvidd

1. Bestämmelserna om avskaffande av importtullar i detta kapitel skall gälla för produkter som har sitt ursprung i en part och exporteras till den andra parten. För detta kapitels syften avses med produkter "som har sitt ursprung" (eller produkter "med ursprung") sådana produkter som uppfyller ursprungsreglerna i bilaga III.

2. Bestämmelserna om avskaffande av exporttullar i detta kapitel skall gälla för alla varor som exporteras från en part till den andra parten.

Artikel 59 – Tullar

Med tullar avses varje form av tull eller annan påлага som påförs i samband med import eller export av en vara – inbegripet varje form av extraskatt eller annan extrapåлага i samband med sådan import eller export – med undantag av

- a) i överensstämmelse med artikel 77 påförda interna skatter och andra interna pålagor,
- b) i överensstämmelse med artikel 78 påförda antidumpings- och utjämningstullar, och
- c) i överensstämmelse med artikel 63 påförda avgifter och andra pålagor.

Artikel 60 – Avskaffande av tullar

1. Importtullarna mellan parterna skall avskaffas i enlighet med bestämmelserna i artiklarna 64–72.

2. Exporttullarna mellan parterna skall avskaffas vid ikraftträdandet av detta avtal.

3. För varje produkt skall den bastull som de successiva sänkningar som föreskrivs i artiklarna 64–72 skall utgå ifrån vara den som anges i parternas respektive förteckningar avseende avskaffande av tullar, i bilagorna I och II.

4. Om en part efter det att detta avtal trätt i kraft men före det att övergångsperioden löpt ut sänker mest-gynnad-nationstullsatsen skall den partens förteckning avseende avskaffande av tullar gälla de sänkta satserna.

5. Varje part förklarar sig beredd att om dess allmänna ekonomiska situation och situationen i den berörda ekonomiska sektorn medger detta sänka sina tullar i snabbare takt än vad som anges i artiklarna 64–72 och på annat sätt förbättra tillträdesvillkoren enligt de artiklarna. Ett beslut av associeringsrådet om att påskynda avskaffandet av en tull eller på annat sätt förbättra tillträdesvillkoren skall ersätta de i artiklarna 64–72 angivna villkoren för den berörda produkten.

Artikel 61 – Status quo

1. Från och med den dag då detta avtal träder i kraft skall inom ramen för handeln parterna emellan inga nya tullar införas och inga redan gällande tullar höjas.

2. Chile får trots vad som sägs i punkt 1 tillämpa sitt i kraft av artikel 12 i lag 18.525 inrättade prisbandssystem eller ett på detta följande system för de produkter som omfattas av den lagen, under förutsättning att systemen tillämpas i överensstämmelse med Chiles rättigheter och skyldigheter enligt WTO-avtalet och på så vis att import från tredjeländer, inbegripet länder med vilka Chile ingått eller kommer att ingå avtal som anmäls enligt artikel XXIV i GATT 1994, inte ges mer gynnsam behandling.

Artikel 62 – Klassificering av varor

Klassificeringen av varorna i handeln parterna emellan skall vara den som anges i parternas i överensstämmelse med systemet för harmoniserad varubeskrivning och kodifiering (nedan kallat "HS") fastställda respektive tulltaxenomenklaturer.

Artikel 63 – Avgifter och andra pålagor

De avgifter och andra pålagor som avses i artikel 59 skall till sitt belopp vara begränsade till den ungefärliga kostnaden för tillhandahållna tjänster och får inte utgöra ett indirekt skydd för inhemska produkter eller en beskattning för fiskala syften av import eller export. De skall grundas på specifika satser som motsvarar det verkliga värdet för de tillhandahållna tjänsterna.

Avsnitt 2 – Avskaffande av tullar

Underavsnitt 2.1 – Industriprodukter

Artikel 64 – Räckvidd

Detta underavsnitt gäller de produkter enligt kapitlen 25–97 i HS som inte omfattas av definitionen av jordbruksprodukter och bearbetade jordbruksprodukter i artikel 70.

Artikel 65 – Tullar på import av industriprodukter med ursprung i Chile

Tullarna på import till gemenskapen av sådana industriprodukter med ursprung i Chile som förtecknas vid kategoriuppgifterna "Year 0" och "Year 3" i bilaga I (Gemenskapens förteckning avseende avskaffande av tullar) skall avskaffas i enlighet med nedanstående tidsplan, så att tullarna är helt avskaffade vid ikraftträdandet av detta avtal respektive den 1 januari 2006.

Procentuell tullnedsättning

Kategori	Ikraftträdande	1.1.2004	1.1.2005	1.1.2006
Year 0	100 %			
Year 3	25 %	50 %	75 %	100 %

Artikel 66 – Tullar på import av industriprodukter med ursprung i gemenskapen

Tullarna på import till Chile av sådana industriprodukter med ursprung i gemenskapen som förtecknas vid kategoriuppgifterna "Year 0", "Year 5" och "Year 7" i bilaga II (Chiles förteckning avseende avskaffande av tullar) skall avskaffas i enlighet med nedanstående tidsplan, så att tullarna är helt avskaffade vid ikraftträdandet av detta avtal, den 1 januari 2008 respektive den 1 januari 2010.

Kategori	Ikraftträdande	Procentuell tullnedsättning						
		1.1.2004	1.1.2005	1.1.2006	1.1.2007	1.1.2008	1.1.2009	1.1.2010
Year 0	100 %							
Year 5	16,7 %	33,3 %	50 %	66,7 %	83,3 %	100 %		
Year 7	12,5 %	25 %	37,5 %	50 %	62,5 %	75 %	87,5 %	100 %

Underavsnitt 2.2 – Fisk och fiskeriprodukter

Artikel 67 – Räckvidd

Detta underavsnitt gäller sådan fisk och sådana fiskeriprodukter som omfattas av kapitel 3 i HS, HS-nummer 1604 och 1605, HS-undernummer 0511 91 och 2301 20 och HS-undernummer ex 1902 20 ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Ex 1902 20 avser fyllda pastaprodukter innehållande mer än 20 viktprocent fisk, kräftdjur, blötdjur eller andra ryggradslösa vattendjur.

Artikel 68 – Tullar på import av fisk och fiskeriprodukter med ursprung i Chile

1. Tullarna på import till gemenskapen av sådan fisk och sådana fiskeriprodukter med ursprung i Chile som förtecknas vid kategoriuppgifterna "Year 0", "Year 4", "Year 7" och "Year 10" i bilaga I skall avskaffas i enlighet med nedanstående tidsplan, så att tullarna är helt avskaffade vid ikraftträdandet av detta avtal, den 1 januari 2007, den 1 januari 2010 respektive den 1 januari 2013.

Kategori	Ikraftträdande	Procentuell tullnedsättning									
		1.1.2004	1.1.2005	1.1.2006	1.1.2007	1.1.2008	1.1.2009	1.1.2010	1.1.2011	1.1.2012	1.1.2013
Year 0	100 %										
Year 4	20 %	40 %	60 %	80 %	100 %						
Year 7	12,5 %	25 %	37,5 %	50 %	62,5 %	75 %	87,5 %	100 %			
Year 10	9 %	18 %	27 %	36 %	45 %	54 %	63 %	72 %	81 %	90 %	100 %

2. På import till gemenskapen av sådan fisk och sådana fiskeriprodukter med ursprung i Chile som förtecknas vid kategoriuppgiften "TQ" i bilaga I skall tullkvoter tillämpas, från och med ikraftträdandet av detta avtal och i enlighet med de villkor som anges i den bilagan. Kvoterna skall förvaltas på "först till kvarn"-basis.

Artikel 69 – Tullar på import av fisk och fiskeriprodukter med ursprung i gemenskapen

1. Tullarna på import till Chile av sådan fisk och sådana fiskeriprodukter med ursprung i gemenskapen som förtecknas vid kategoriuppgiften "Year 0" i bilaga II skall avskaffas vid ikraftträdandet av detta avtal.

2. På import till Chile av sådan fisk och sådana fiskeriprodukter med ursprung i gemenskapen som förtecknas vid kategoriuppgiften "TQ" i bilaga II skall tullkvoter tillämpas, från och med ikraftträdandet av detta avtal och i enlighet med de villkor som anges i den bilagan. Kvoterna skall förvaltas på "först till kvarn"-basis.

Underavsnitt 2.3 – Jordbruksprodukter och bearbetade jordbruksprodukter

Artikel 70 – Räckvidd

Detta underavsnitt gäller de jordbruksprodukter och bearbetade jordbruksprodukter som omfattas av bilaga 1 till WTO:s avtal om jordbruk.

Artikel 71 – Tullar på import av jordbruksprodukter och bearbetade jordbruksprodukter med ursprung i Chile

1. Tullarna på import till gemenskapen av sådana jordbruksprodukter och bearbetade jordbruksprodukter med ursprung i Chile som förtecknas vid kategoriuppgifterna "Year 0", "Year ", "Year 7" och "Year 10" i bilaga I skall avskaffas i enlighet med nedanstående tidsplan, så att tullarna är helt avskaffade vid ikraftträdandet av detta avtal, den 1 januari 2007, den 1 januari 2010 respektive den 1 januari 2013.

Procentuell tullnedsättning

Kategori	Ikraftträdande	1.1.2004	1.1.2005	1.1.2006	1.1.2007	1.1.2008	1.1.2009	1.1.2010	1.1.2011	1.1.2012	1.1.2013
Year 0	100 %										
Year 4	20 %	40 %	60 %	80 %	100 %						
Year 7	12,5 %	25 %	37,5 %	50 %	62,5 %	75 %	87,5 %	100 %			
Year 10	9 %	18 %	27 %	36 %	45 %	54 %	63 %	72 %	81 %	90 %	100 %

2. För de vid kategoriuppgiften "EP" i bilaga I förtecknade jordbruksprodukterna med ursprung i Chile enligt kapitlen 7 och 8 och nr 2009 och 2204 30 i Kombinerade nomenklaturen, för vilka produkter det i Gemensamma tulltaxan föreskrivs tillämpning av en värdetull och en specifik tull, skall enbart värdetullen avskaffas.

3. För de vid kategoriuppgiften "SP" i bilaga I förtecknade jordbruksprodukterna och bearbetade jordbruksprodukterna med ursprung i Chile, för vilka det i Gemensamma tulltaxan föreskrivs tillämpning av en värdetull och en specifik tull, skall enbart värdetullen avskaffas.

4. Gemenskapen skall från och med ikraftträdandet av detta avtal tillämpa en tull på 50 % av bastullen vid import av de vid kategoriuppgiften "R" i bilaga I förtecknade bearbetade jordbruksprodukterna med ursprung i Chile.

5. På import till gemenskapen av sådana jordbruksprodukter och bearbetade jordbruksprodukter med ursprung i Chile som förtecknas vid kategoriuppgiften "TQ" i bilaga I skall tullkvoter tillämpas, från och med ikraftträdandet av detta avtal och i enlighet med de villkor som anges i den bilagan. Kvoterna skall, beroende på vad som är tillämpligt i gemenskapen, förvaltas på "först till kvarn"-basis eller på basis av ett system med import- och exportlicenser.

6. Inga tullmedgivanden skall gälla för import till gemenskapen av vid kategoriuppgiften "PN" i bilaga I förtecknade produkter med ursprung i Chile, eftersom produktbeteckningarna är skyddade i gemenskapen.

Artikel 72 – Tullar på import av jordbruksprodukter och bearbetade jordbruksprodukter med ursprung i gemenskapen

1. Tullarna på import till Chile av sådana jordbruksprodukter och bearbetade jordbruksprodukter med ursprung i gemenskapen som förtecknas vid kategoriuppgifterna "Year 0", "Year 5" och "Year 10" i bilaga II skall avskaffas i enlighet med nedanstående tidsplan, så att tullarna är helt avskaffade vid ikraftträdandet av detta avtal, den 1 januari 2008 respektive den 1 januari 2013.

Kategori	Ikraftträdande	Procentuell tullnedsättning									
		1.1.2004	1.1.2005	1.1.2006	1.1.2007	1.1.2008	1.1.2009	1.1.2010	1.1.2011	1.1.2012	1.1.2013
Year 0	100 %										
Year 5	16,7 %	33,3 %	50 %	66,6 %	83,3 %	100 %					
Year 10	9 %	18 %	27 %	36 %	45 %	54 %	63 %	72 %	81 %	90 %	100 %

2. På import till Chile av sådana jordbruksprodukter med ursprung i gemenskapen som förtecknas vid kategoriuppgiften "TQ" i bilaga II skall tullkvoter tillämpas, från och med ikraftträdandet av detta avtal och i enlighet med de villkor som anges i den bilagan. Kvoterna skall förvaltas på "först till kvarn"-basis.

Artikel 73 – Nödfallsklausul rörande jordbruksprodukter och bearbetade jordbruksprodukter

1. Utan hinder av artikel 92 i detta avtal och artikel 5 i WTO:s avtal om jordbruk får, med hänsyn till jordbruksmarknadernas särskilda känslighet, en part, om en produkt med ursprung i den andra parten importerar till parten i så stor kvantitet och under sådana omständigheter att det vållar eller riskerar att vålla allvarlig skada eller störningar på partens marknader för likadana eller direkt konkurrerande produkter, vidta lämpliga åtgärder på de villkor och i enlighet med de förfaranden som anges i denna artikel.

2. Om de villkor som avses i punkt 1 är uppfyllda får den importerande parten

a) låta ytterligare nedsättning, i enlighet med vad som föreskrivs i denna avdelning, av tull på den berörda produkten anstå, eller

b) höja tullen på produkten till en nivå som inte överstiger den lägre av följande tullar:

- i) Mest-gynnad-nationstullen.
- ii) Bastullen enligt artikel 60.3.

3. Den berörda parten skall innan den vidtar åtgärder enligt punkt 2 hänskjuta ärendet till associeringskommittén för en noggrann prövning av situationen i syfte att finna en ömsesidigt godtagbar lösning. Om den andra parten så begär, skall parterna hålla samråd inom associeringskommittén. Om ingen lösning har funnits inom 30 dagar från det att samråd begärdes, får skyddsåtgärder vidtas.

4. Om det på grund av exceptionella omständigheter krävs ett omedelbart ingripande, får den importerande parten under högst 120 dagar tillämpa åtgärder enligt punkt 2 utan att ha uppfyllt fordringarna enligt punkt 3. Åtgärderna får inte gå utöver vad som är absolut nödvändigt för att begränsa eller avhjälpa skadan eller störningarna. Den importerande parten skall omedelbart underrätta den andra parten om åtgärderna.

5. Inga åtgärder som vidtas i enlighet med denna artikel får gå utöver vad som är nödvändigt för att avhjälpa de svårigheter som uppkommit. Den part som inför en åtgärd skall upprätthålla den totala nivån på de för jordbrukssektorn beviljade förmånerna. Parterna får i syfte att uppnå detta komma överens om kompensation för åtgärdens negativa verkningar på parternas handel, inbegripet för tillämpningsperioden för en provisorisk åtgärd enligt punkt 4.

Parterna skall för det ändamålet hålla samråd för att finna en ömsesidigt godtagbar lösning. Om en överenskommelse inte har nåtts inom 30 dagar får den berörda exporterande parten efter anmälan till associeringsrådet avbryta tillämpningen av i allt väsentligt likvärdiga medgivanden inom ramen för denna avdelning.

6. För denna artikels syften skall

a) allvarlig skada förstås som en väsentlig generell försämring av läget för de inom en parts territorium verksamma tillverkarna av likadana eller direkt konkurrerande produkter sammantaget,

b) det med att allvarlig skada riskerar att vållas förstås att sådan skada uppenbart är nära förestående, med beaktande av fakta och inte enbart av påståenden, förmodanden eller avlägsen sannolikhet.

Artikel 74 – Utvecklingsklausul

Under det tredje året efter ikraftträdandet av detta avtal skall parterna göra en bedömning av situationen med beaktande av mönstret för handeln med jordbruksprodukter och bearbetade jordbruksprodukter parterna emellan, sådana produkters särskilda känslighet och utvecklingen av jordbrukspolitiken på båda sidor. Parterna skall i associeringsrådet produkt för produkt och på en ordnad och lämplig ömsesidig grundval undersöka möjligheterna att bevilja varandra ytterligare medgivanden i syfte att utveckla liberaliseringen av handeln med jordbruksprodukter och bearbetade jordbruksprodukter.

Kapitel II – Icke-tariffära åtgärder

Avsnitt 1 – Allmänna bestämmelser

Artikel 75 – Räckvidd

Bestämmelserna i detta kapitel skall gälla för handeln med varor parterna emellan.

Artikel 76 – Förbud mot kvantitativa restriktioner

Alla import- och exportförbud och alla andra import- och exportrestriktioner i handeln parterna emellan än tullar och skatter skall, oavsett om de införts i form av kvoter, import- eller exportlicenser eller andra åtgärder, avskaffas vid ikraftträdandet av detta avtal. Inga nya sådana åtgärder får införas.

Artikel 77 – Nationell behandling i fråga om intern beskattning och interna regleringar⁽¹⁾

1. Produkter som importeras från den andra partens territorium får varken direkt eller indirekt bli föremål för interna skatter och andra interna pålagor som är högre än dem som direkt eller indirekt tillämpas på likadana inhemska produkter. Parterna får inte heller på annat sätt tillämpa interna skatter eller andra interna pålagor så att inhemsk produktion skyddas⁽²⁾.

⁽¹⁾ Interna skatter och andra interna pålagor samt lagar och andra författningar av det slag som avses i punkt 2 vilka gäller för en importerad produkt och för en likadan inhemsk produkt och beträffande den importerade produkten uppbärs respektive tillämpas vid tiden eller på platsen för importen skall anses som interna skatter och andra interna pålagor respektive som lagar och andra författningar av det slag som avses i punkt 2 och skall följaktligen vara underkastade bestämmelserna i denna artikel.

⁽²⁾ En skatt som är förenlig med fordringarna i första meningen skall anses vara oförenlig med bestämmelserna i andra meningen enbart i fall av konkurrens mellan å ena sidan en beskattad produkt och å andra sidan en direkt konkurrerande eller substituerbar produkt som inte beskattas på likartat sätt.

2. Produkter som importeras från den andra partens territorium skall medges behandling som inte är mindre gynnsam än den som medges likadana inhemska produkter med hänsyn till alla lagar och andra författningar som rör försäljning, salubjudande, köp, transport, distribution och användning av dem på den interna marknaden. Bestämmelserna i denna punkt skall inte utgöra ett hinder för tillämpning av differentierade interna transportavgifter som grundas uteslutande på ekonomisk användning av transportmedlen och inte på produkternas nationalitet.

3. Ingendera parten skall införa eller bibehålla någon intern kvantitativ reglering med avseende på blandning, bearbetning eller användning av produkter i bestämda kvantiteter eller proportioner vilken direkt eller indirekt kräver att en bestämd kvantitet eller proportion av någon produkt som är underkastad regleringen skall vara av inhemskt ursprung. Parterna får inte heller på annat sätt tillämpa interna kvantitativa regleringar så att inhemsk produktion skyddas⁽³⁾.

(3) Regleringar som är förenliga med bestämmelserna i första meningen skall inte anses strida mot bestämmelserna i andra meningen i något fall då alla regleringarna underkastade produkter produceras inom landet i väsentliga kvantiteter. En reglering kan inte anses berättigad såsom förenlig med bestämmelserna i andra meningen på den grund att den proportion eller kvantitet som avses för var och en av de regleringen underkastade produkterna innebär ett rättvist förhållande mellan importerade och inhemska produkter.

4. Bestämmelserna i denna artikel skall inte utgöra ett hinder för utbetalning av subventioner enbart till inhemska producenter, inbegripet subventioner som härrör från inkomsterna av interna skatter eller andra pålagor, uttagna i enlighet med bestämmelserna i denna artikel, samt subventioner i form av statliga köp av inhemska produkter.

5. Bestämmelserna i denna artikel skall inte tillämpas på lagar och andra författningar, förfaranden och praxis rörande offentlig upphandling, vilken endast skall omfattas av bestämmelserna i avdelning IV i denna del.

Avsnitt 2 – Antidumpnings- och utjämningsåtgärder

Artikel 78 – Antidumpnings- och utjämningsåtgärder

Om en part fastställer att dumpning eller utjämningsbar subventionering äger rum inom ramen för handeln med den andra parten, får den vidta lämpliga åtgärder i enlighet med WTO:s avtal om tillämpning av artikel VI i Allmänna tull- och handelsavtalet 1994 och WTO:s avtal om subventioner och utjämnings åtgärder.

Avsnitt 3 – Tullfrågor och därmed sammanhängande frågor

Artikel 79 – Tullfrågor och därmed sammanhängande handelsfrågor

1. I syfte att se till att bestämmelserna om tullfrågor och därmed sammanhängande handelsfrågor i denna avdelning iakttas och att, med beaktande av behovet av effektiv kontroll, underlätta handeln förbinder sig parterna

a) att samarbeta och utbyta information i fråga om tullagstiftning och tullförfaranden,

b) att tillämpa tullregler och tullförfaranden som parterna kommit överens om på bilateral eller multilateral nivå,

c) att förenkla kraven och formaliteterna i fråga om frigörande och klarering av varor, att därvid i möjligaste utsträckning samarbeta om utveckling av förfaranden som möjliggör ingivande av import- och exportdata till ett enda organ samt att samordna tullen och andra kontrollorgan så att officiella kontroller vid import eller export i största möjliga utsträckning kan utföras av ett enda organ,

d) att samarbeta om alla frågor som rör ursprungsregler och därmed sammanhängande tullförfaranden, och

e) att i enlighet med WTO:s avtal om tillämpning av artikel VII i Allmänna tull- och handelsavtalet 1994 samarbeta om alla frågor som rör tullvärdeberäkning, särskilt i syfte att nå gemensamma uppfattningar i fråga om tillämpning av värderingskriterier, användning av vägledande index eller referensindex, operativa aspekter och arbetsmetoder.

2. I syfte att förbättra arbetsmetoderna och trygga öppenhet och effektivitet i tullens förrättningar skall parterna

a) se till att de högsta integritetsstandarder upprätthålls, genom tillämpning, i enlighet med parternas respektive lagstiftning, av åtgärder som återspeglar principerna i de internationella konventionerna och instrumenten på detta område,

b) där så är möjligt ta ytterligare steg i riktning mot nedbringande av mängden uppgifter i de dokument som tullen kräver och mot förenkling och standardisering av uppgifterna i sådana dokument, även genom användning av på internationella standarder, och så vitt möjligt på

---

kommersiellt tillgänglig information, baserade enhetsdokument för införsel och för utförsel, eller datameddelanden som motsvarar sådana dokument,

c) där så är möjligt samarbeta i fråga om lagstiftningsinitiativ och operativa initiativ rörande import, export och tullförfaranden och i fråga om att förbättra servicen till affärsvärlden,

d) där så är lämpligt samarbeta om tekniskt stöd, inbegripet anordnande av seminarier och praktikmöjligheter,

e) samarbeta om datorisering av tullförfaranden och där så är möjligt samarbeta i fråga om upprättande av gemensamma standarder,

f) tillämpa de internationella reglerna och standarderna på tullområdet, inbegripet där så är möjligt huvudbeståndsdelarna i den reviderade Kyotokonventionen om förenkling och harmonisering av tullförfaranden,

g) så vitt möjligt fastställa gemensamma ståndpunkter i internationella organisationer som arbetar med tullfrågor, t.ex. WTO, Världstullorganisationen (WCO), Förenta nationerna (FN) och FN:s konferens om handel och utveckling (UNCTAD),

h) i överensstämmelse med artikel X i GATT 1994 tillhandahålla effektiva och snabba förfaranden för överklagande av administrativa åtgärder, avgöranden och beslut av tullen och andra organ beträffande import eller export av varor, och

i) där så är möjligt samarbeta i fråga om att underlätta omlastningar på och transiteringar genom sina respektive territorier.

3. Parterna är överens om att deras respektive handels- och tullbestämmelser och handels- och tullförfaranden skall grundas på följande:

a) Lagstiftning som undviker att lägga onödiga bördor på ekonomiska aktörer, som inte utgör ett hinder för bekämpning av bedrägerier och som ger aktörer som uppfyller högt ställda krav på iakttagande av bestämmelserna ytterligare lättnader.

b) Skydd för laglig handel genom effektivt upprätthållande av respekten för lagstiftningens krav.

c) Tillämpning av moderna tullmetoder – t.ex. riskbedömning, förenklade förfaranden för införsel och frigörande av varor, kontroller efter frigörande och metoder för företagsrevision – med beaktande av affärsuppgifters konfidentiella karaktär, i enlighet med de i de respektive parterna tillämpliga bestämmelserna. Varje part skall vidta de åtgärder som krävs för att trygga riskbedömningsmetodernas effektivitet.

d) Förfaranden som kännetecknas av öppenhet, som är effektiva och som där så är lämpligt kan förenklas, i syfte att nedbringa kostnaderna och göra förfarandena mer förutsebara för de ekonomiska aktörerna.

e) Utveckling såväl vad gäller export som import av informationsteknikbaserade system mellan ekonomiska aktörer och tullförvaltningar och mellan tullen och andra organ. Inom ramen för sådana system får det även genom elektronisk överföring sörjas för betalning av tullar, skatter och andra pålagor.

f) Regler om och förfaranden för bindande förhandsbesked om varors tulltaxeklassificering och ursprung. Ett sådant besked får ändras eller återkallas efter underrättelse till den berörda aktören och en ändring eller återkallelse får inte ha retroaktiv verkan, utom om oriktiga eller ofullständiga uppgifter legat till grund för beskedet.

g) Bestämmelser som principiellt underlättar import av varor, genom att förenklade tullförfaranden och tullprocesser tillämpas eller genom att tullförfaranden och tullprocesser tillämpas innan varorna ankommit.

h) Importbestämmelser som inte omfattar några krav på kontroller för skeppning, i den mening som avses i WTO:s avtal om kontroll före skeppning.

i) Regler som i överensstämmelse med artikel VIII i GATT 1994 garanterar att påföljder vid smärre överträdelse av bestämmelser och formaliteter i tullhänseende är proportionerliga och enligt vilka tillämpning av sådana påföljder inte ger upphov till otillbörliga fördröjningar i tullklareringen.

4. Parterna är överens om följande:

a) Behovet av att i god tid samråda med de ekonomiska aktörerna om väsentliga frågor rörande tullrelaterade lagförslag och allmänna förfaranden. Varje part skall för det ändamålet inrätta lämpliga mekanismer för samråd mellan förvaltningen och de ekonomiska aktörerna.

b) Att offentliggöra, i så hög utsträckning som möjligt på elektronisk väg, och bekantgöra nya tullrelaterade lagar och allmänna förfaranden samt ändringar av sådana, senast vid ikraftträdandet. Parterna skall också göra allmän information av intresse för de ekonomiska aktörerna allmänt tillgänglig, t.ex. öppettider för tullkontor – bl.a. de i hamnar och vid gränsövergångsplatser – och kontaktpunkter för förfrågningar om information.

c) Att främja samarbetet mellan de ekonomiska aktörerna och tullförvaltningarna genom användning av objektiva och allmänt tillgängliga samförståndsavtal i stil med de som offentliggörs av WCO.

d) Att se till att deras respektive tullkrav och tullförfaranden samt därmed sammanhängande fordringar och förfaranden fortsätter att svara mot näringslivets behov och överensstämmer med de bästa tillvägagångssätten.

5. Utan hinder av punkterna 1–4 skall parternas förvaltningar tillhandahålla varandra administrativt bistånd i tullfrågor i enlighet med bestämmelserna i det till ramavtalet om samarbete fogade protokollet av den 13 juni 2001 om ömsesidigt bistånd mellan myndigheter i tullfrågor.

Artikel 80 – Tullvärdeberäkning

WTO:s avtal om tillämpning av artikel VII i Allmänna tull- och handelsavtalet 1994, utan de förbehåll och valmöjligheter som anges i artikel 20 i det avtalet och i punkterna 2, 3 och 4 i bilaga III till det avtalet, skall gälla för beräkning av tullvärde i handeln parterna emellan.

Artikel 81 – Särskilda kommittén för tullsamarbete och ursprungsregler

1. Härmed inrättas en särskild kommitté för tullsamarbete och ursprungsregler, bestående av företrädare för parterna. Kommittén skall sammanträda vid en tidpunkt och med en dagordning som parterna kommit överens om på förhand. Ordförandeskapet i kommittén skall innehas växelvis av vardera parten. Kommittén skall rapportera till associeringskommittén.

2. Kommittén skall

a) följa upp tillämpningen och förvaltningen av artiklarna 79 och 80 och av bilaga III samt andra tullfrågor sammanhängande med marknadstillträde,

b) utgöra ett forum för samråd och diskussioner i alla frågor som rör tullen, särskilt ursprungsregler och därmed sammanhängande tullförfaranden, allmänna tullförfaranden, tullvärdeberäkning, tulltaxeordningar, tullnomenklatur, tullsamarbete och ömsesidigt administrativt bistånd i tullfrågor,

c) förbättra samarbetet i fråga om utveckling, tillämpning och upprätthållande av ursprungsregler och därmed sammanhängande tullförfaranden, allmänna tullförfaranden och ömsesidigt administrativt bistånd i tullfrågor, och

d) efter överenskommelse parterna emellan ta upp andra frågor.

3. Parterna kan i syfte att de uppgifter som avses i denna artikel skall fullgöras komma överens om att hålla särskilda möten.

Artikel 82 – Tillämpning av förmånsbehandling

1. Parterna är överens om att administrativt samarbete är av största vikt för tillämpningen och kontrollen av de förmåner som beviljas inom ramen för denna avdelning och bekräftar sin vilja att bekämpa oegentligheter och bedrägerier som har samband med ursprung, tulltaxeklassificering och tullvärdeberäkning.

2. En part får, vad gäller produkter med avseende på vilka den i enlighet med denna artikel fastställer bedrägeri eller en systematisk underlåtenhet från den andra partens sida att tillhandahålla administrativt bistånd, tillfälligt avbryta tillämpningen av sådana förmåner som beviljas inom ramen för denna avdelning.

3. För denna artikels syften avser en systematisk underlåtenhet att tillhandahålla administrativt bistånd följande:

a) Att administrativt bistånd inte ges, t.ex. underlåtenhet att tillhandahålla namn på och adresser till för utfärdande och kontroll av ursprungscertifikat behöriga tullmyndigheter eller andra statliga myndigheter eller provavtryck på stämplor som används vid bestyrkande av sådana certifikat eller underlåtenhet att där så är lämpligt uppdatera sådan information.

b) Att åtgärder för kontroll av produkters ursprungsstatus och av fullgörandet av andra krav enligt bilaga III och för fastställande eller förhindrande av överträdelse av ursprungsreglerna systematiskt inte vidtas eller systematiskt vidtas på icke tillfredsställande sätt.

c) Att utförande på en parts begäran av kontroll i efterhand av ursprungsintyg och meddelande i rätt tid av kontrollresultat systematiskt nekas eller fördröjs på otillbörligt sätt.

d) Att administrativt bistånd för kontroll av handlingsmönster i samband med vilka ursprungsrelaterat bedrägeri förmodas inte ges. En part kan för detta syfte förmoda bedrägeri bl.a. om importen av en produkt inom ramen för detta avtal vida överstiger den andra partens normala produktionsnivå och exportkapacitet.

4. En part som fastställt en systematisk underlåtenhet att tillhandahålla administrativt bistånd eller förmodar bedrägeri skall, innan den tillgriper ett sådant tillfälligt avbrytande av tillämpningen av förmåner som avses i denna artikel, tillhandahålla associeringskommittén alla uppgifter som behövs för en noggrann prövning av situationen i syfte att finna en för parterna godtagbar lösning. Samtidigt skall den i sin officiella tidning offentliggöra ett tillkännagivande till importörerna i vilket de produkter anges med avseende på vilka en systematisk underlåtenhet att tillhandahålla administrativt bistånd fastställts eller bedrägeri förmodas. Varje parts interna lagstiftning skall vara avgörande vad beträffar de rättsliga konsekvenserna av offentliggörandet.

5. Parterna skall inom 10 dagar efter dagen för meddelandet av de uppgifter som avses i punkt 4 inleda samråd inom associeringskommittén. Om parterna inte inom 30 dagar från och med inledandet av samrådet når en överenskommelse om en lösning för att undvika ett tillfälligt avbrytande av tillämpningen av förmåner, får den berörda parten tillfälligt avbryta tillämpningen av förmånsbehandlingen för de berörda produkterna.

Ett tillfälligt avbrytande av tillämpningen av förmånsbehandlingen får inte gå utöver vad som är nödvändigt för att skydda den berörda partens finansiella intressen.

6. Ett tillfälligt avbrytande enligt denna artikel skall omedelbart efter antagandet anmälas till associeringskommittén. Det skall gälla högst för en period av sex månader, vilken dock kan förlängas. Det skall vara föremål för periodiskt återkommande samråd inom

associeringskommittén, särskilt i syfte att upphäva det så snart omständigheterna medger detta.

Avsnitt 4 – Standarder, tekniska föreskrifter och förfaranden för bedömning av överensstämmelse

Artikel 83 – Mål

Målet inom ramen för detta avsnitt är att underlätta och öka handeln med varor genom att med beaktande av parternas legitima mål och principen om icke-diskriminering – i den mening som avses i WTO:s avtal om tekniska handelshinder – undanröja och förebygga onödiga hinder för handeln.

Artikel 84 – Räckvidd och omfattning

Bestämmelserna i detta avsnitt gäller varuhandeln vad området standarder, tekniska föreskrifter och förfaranden för bedömning av överensstämmelse – i den mening som avses i WTO:s avtal om tekniska handelshinder – beträffar. De gäller inte sådana åtgärder som faller under avsnitt 5 i detta kapitel. Tekniska specifikationer som utarbetas av offentliga organ i syfte att användas vid offentlig upphandling är inte underkastade bestämmelserna i detta avsnitt utan behandlas i avdelning IV i denna del.

Artikel 85 – Definitioner

För detta avsnitts syften skall definitionerna i bilaga I till avtalet om tekniska handelshinder gälla. I detta avseende skall även det av WTO:s kommitté för tekniska handelshinder fattade beslutet rörande principer för utveckling av tekniska standarder, riktlinjer och rekommendationer med koppling till artiklarna 2 och 5 i och bilaga 3 till det avtalet gälla.

Artikel 86 – Grundläggande rättigheter och skyldigheter

Parterna bekräftar sina rättigheter och skyldigheter enligt avtalet om tekniska handelshinder och sin vilja att genomföra detta till fullo. I detta avseende och i linje med målet inom ramen för detta avsnitt skall samarbetsverksamheten och åtgärderna inom ramen för detta avsnitt genomföras med sikte på att intensifiera och stärka genomförandet av de rättigheterna och skyldigheterna.

Artikel 87 – Särskilda åtgärder inom ramen för detta avtal

I syfte att målet inom ramen för detta avsnitt skall uppnås skall parterna vidta följande åtgärder:

1. De skall intensifiera sitt bilaterala samarbete på området standarder, tekniska föreskrifter och bedömning av överensstämmelse i syfte att underlätta tillträdet till sina respektive marknader, genom att förbättra den ömsesidiga kunskapen om, förståelsen för och kompatibiliteten hos sina respektive system.

2. De skall i sitt bilaterala samarbete sträva efter att identifiera de mekanismer eller kombinationer av mekanismer som är mest lämpade för särskilda frågor eller sektorer. Sådana mekanismer omfattar aspekter av regleringssamarbete, bl.a. konvergens eller likvärdighet hos tekniska föreskrifter och standarder, anpassning till internationella standarder, användning av leverantörsdeklarationer om överensstämmelse och av ackreditering för att godkänna organ för bedömning av överensstämmelse samt avtal om ömsesidigt erkännande.

3. De skall på grundval av de framsteg som görs i det bilaterala samarbetet komma överens om vilka specifika arrangemang som bör ingå i syfte att tillämpa de mekanismer som identifierats.

4. De skall i det syftet eftersträva följande:

a) Att utveckla gemensamma uppfattningar i fråga om god regleringssed, bl.a. om

- i) öppenhet i samband med utarbetande, antagande och tillämpning av tekniska föreskrifter, standarder och förfaranden för bedömning av överensstämmelse,
  - ii) behovet av och proportionaliteten hos regleringsåtgärder och därmed sammanhängande förfaranden för bedömning av överensstämmelse, inbegripet om användning av leverantörsdeklarationer om överensstämmelse,
  - iii) användning av internationella standarder som grund för tekniska föreskrifter utom när sådana standarder inte skulle vara ett effektivt eller lämpligt medel för att uppnå legitima mål,
  - iv) upprätthållandet av respekten för tekniska föreskrifter samt marknadsövervakning,
  - v) den tekniska infrastruktur, i fråga om metrologi, standardisering, provning, certifiering och ackreditering, som krävs som stöd för tillämpningen av de tekniska föreskrifterna, och
  - vi) mekanismer och metoder för översyn av tekniska föreskrifter och förfaranden för bedömning av överensstämmelse.
- b) Att stärka regleringssamarbetet, t.ex. genom utbyte av information, erfarenheter och data och genom vetenskapligt och tekniskt samarbete, i syfte att förbättra kvaliteten och nivån på sina tekniska föreskrifter och utnyttja regleringsresurserna på ett effektivt sätt.
- c) Kompatibilitet eller likvärdighet hos sina respektive tekniska föreskrifter, standarder och förfaranden för bedömning av överensstämmelse.
- d) Att främja och uppmuntra bilateralt samarbete mellan sina respektive offentliga eller privata organ för metrologi, standardisering, provning, certifiering och ackreditering.
- e) Att främja och uppmuntra fullständigt deltagande i internationella standardiseringsorgan och att stärka internationella standarders roll som grundval för tekniska föreskrifter.
- f) Att utöka sitt bilaterala samarbete i internationella organisationer och forum som handhar sådana frågor som faller under detta avsnitt.

Artikel 88 – Kommittén för standarder, tekniska föreskrifter och bedömning av överensstämmelse

1. Härmed inrättas, i syfte att de mål som anges i detta avsnitt skall uppnås, en särskild kommitté för standarder, tekniska föreskrifter och bedömning av överensstämmelse. Kommittén skall bestå av företrädare för parterna och ha en företrädare för vardera parten som ordförande. Kommittén skall mötas minst en gång per år, om parterna inte kommer överens om något annat. Kommittén skall rapportera till associeringskommittén.
2. Kommittén får ta upp alla frågor som har att göra med detta avsnitts effektiva funktionssätt. Den skall särskilt ha följande ansvarsområden och uppgifter:
- a) Att följa upp och se över detta avsnitts funktionssätt och förvaltningen av detta avsnitt. Kommittén skall i detta sammanhang upprätta ett arbetsprogram för uppnåendet av de mål som anges i detta avsnitt, särskilt de i artikel 87.
  - b) Att utgöra ett forum för diskussioner och informationsutbyten i alla frågor som rör detta avsnitt, särskilt vad beträffar parternas system för tekniska föreskrifter, standarder och förfaranden för bedömning av överensstämmelse samt utvecklingen i de på detta område verksamma internationella organisationerna.
  - c) Att utgöra ett forum för samråd om och snabb lösning av frågor som verkar eller kan verka som onödiga hinder för handeln, inom räckvidden för och i den mening som avses i detta avsnitt, parterna emellan.
  - d) Att uppmuntra, främja och underlätta samarbetet mellan parternas offentliga eller privata organ för metrologi, standardisering, provning, certifiering, inspektion och ackreditering.
  - e) Att utforska medel som syftar till förbättring av tillträdet till parternas respektive marknader och av detta avsnitts funktionssätt.

Avsnitt 5 – Sanitära och fytosanitära åtgärder

Artikel 89 – Sanitära och fytosanitära åtgärder

1. Huvudmålet inom ramen för detta avsnitt är att på området sanitär och fytosanitär lagstiftning underlätta handeln parterna emellan samtidigt som människors, djurs och växters hälsa skyddas genom vidare genomförande av principerna i WTO:s avtal om tillämpning av sanitära och fytosanitära åtgärder. Ett ytterligare mål inom ramen för detta avsnitt är att beakta djurskyddsnormer.
2. Parterna strävar efter att nå målen inom ramen för detta avsnitt genom att tillämpa avtalet i bilaga IV, om sanitära och fytosanitära åtgärder som är tillämpliga på handel med djur, animaliska produkter, växter, vegetabiliska produkter och andra varor samt om djurskydd.
3. Genom avvikelse från artikel 193 skall associeringskommittén när den behandlar sanitära eller fytosanitära åtgärder bestå av företrädare för gemenskapen och Chile med ansvar för sanitära och fytosanitära frågor. Kommittén skall då kallas Gemensamma förvaltningskommittén för sanitära och fytosanitära frågor. Kommitténs uppgifter anges i artikel 16 i bilaga IV.
4. Vid tillämpning av artikel 184 skall samråd enligt artikel 16 i bilaga IV anses utgöra samråd enligt artikel 183, om parterna inte beslutar något annat.

Avsnitt 6 – Vin och sprit

Artikel 90 – Vin och sprit

Avtalet om handel med vin finns i bilaga V och avtalet om handel med spritdrycker och aromatiserade drycker finns i bilaga VI.

Kapitel III – Undantag

Artikel 91 – Allmän undantagsklausul

Under förutsättning att åtgärderna inte tillämpas på ett sätt som skulle innebära ett medel för godtycklig eller oberättigad diskriminering mellan parterna i fall då samma förhållanden råder, eller en förtäckt inskränkning av handeln mellan parterna, skall inget i denna avdelning tolkas som ett hinder för någon av parterna att anta eller genomföra åtgärder, som

- a) är nödvändiga för att skydda den allmänna moralen,
- b) är nödvändiga för att skydda människors, djurs eller växters liv eller hälsa,
- c) är nödvändiga för att säkerställa iakttagandet av lagar och andra författningar som inte är oförenliga med bestämmelserna i detta avtal, inbegripet åtgärder som hänför sig till genomförandet av tullagstiftningen, skyddet av immateriella rättigheter och förhindrandet av bedrägliga förfaranden,
- d) hänför sig till import eller export av guld eller silver,
- e) hänför sig till skyddet av nationella skatter av konstnärligt, historiskt eller arkeologiskt värde,
- f) hänför sig till bevarandet av uttömliga naturtillgångar, om sådana åtgärder tillämpas i samband med begränsningar avseende inhemska tillhandahållande eller inhemska konsumtion,
- g) hänför sig till produkter framställda inom kriminalvården.

Artikel 92 – Skyddsåtgärds klausul

1. Om inte annat anges i denna artikel skall bestämmelserna i artikel XIX i GATT 1994 och WTO-avtalet om skyddsåtgärder tillämpas mellan parterna. Bestämmelserna i punkterna 2, 3, 4, 5, 7, 8 och 9 i denna artikel skall tillämpas endast när en part har ett väsentligt intresse som exportör av den berörda produkten enligt definitionen i punkt 10.
2. Parterna skall omedelbart och i alla händelser senast inom sju dagar inge en särskild skriftlig anmälan till associeringskommittén med alla relevanta upplysningar rörande inledandet av en undersökning beträffande skyddsåtgärder och om de slutliga undersökningsresultaten.
3. De upplysningar som avses i punkt 2 skall bl.a. innehålla en förklaring av det nationella förfarande som kommer att ligga till grund för genomförandet av undersökningen, en angivelse av tidsplanerna för hörande av parterna och andra lämpliga möjligheter för berörda parter att lämna sina synpunkter i ärendet. Båda parterna skall dessutom inge en skriftlig förhandsanmälan till associeringskommittén med alla relevanta upplysningar om beslutet att tillämpa provisoriska skyddsåtgärder. Denna anmälan skall inkomma senast sju dagar före tillämpningen av åtgärderna.
4. Efter anmälan om det slutliga undersökningsresultatet och innan skyddsåtgärderna enligt artikel XIX i GATT 1994 och WTO-avtalet om skyddsåtgärder tillämpas skall den part som avser att tillämpa åtgärderna hänskjuta ärendet till associeringskommittén för en noggrann prövning av situationen i syfte att finna en ömsesidigt godtagbar lösning. Parterna skall i syfte att finna en sådan lösning och om den berörda parten så begär hålla samråd i förväg inom associeringskommittén.
5. Trots vad som sägs i punkt 4 skall ingenting hindra en part från att tillämpa åtgärder enligt artikel XIX i GATT 1994 och WTO-avtalet om skyddsåtgärder.
6. Vid valet av skyddsåtgärder enligt denna artikel skall parterna prioritera dem som minst stör genomförandet av målen i detta avtal. Dessa åtgärder skall inte gå utöver vad som är nödvändigt för att avhjälpa den allvarliga skadan och skall upprätthålla nivån eller marginalen för de förmåner som beviljats enligt denna avdelning.
7. Parterna bekräftar sina rättigheter och förpliktelser enligt artikel 8.1 och 8.2 i WTO-avtalet om skyddsåtgärder.
8. Den rätt att upphäva tillämpningen som avses i artikel 8.2 i WTO-avtalet om skyddsåtgärder skall inte utövas mellan parterna under de första 18 månader som en skyddsåtgärd är i kraft, förutsatt att skyddsåtgärden har införts som ett resultat av en absolut ökning av importen och att denna åtgärd är förenlig med WTO-avtalet om skyddsåtgärder.
9. Vid tillämpning av skyddsåtgärder skall dessa omedelbart anmälas till associeringskommittén och skall, särskilt med avseende på deras liberalisering eller avskaffande, vara föremål för samråd inom kommittén en gång om året.
10. Vid tillämpning av denna artikel skall en part anses ha ett väsentligt intresse om den tillhör en av de fem största leverantörerna av den importerade produkten under den senaste treårsperioden, uttryckt som absolut volym eller absolut värde.
11. Om den ena parten underkastar importen av produkter ett övervakningsförfarande som kan ge upphov till omständigheter som kan medföra tillämpning av skyddsåtgärder enligt denna artikel, skall den underrätta den andra parten om detta.

Artikel 93 – Bristklausul

1. Om efterlevnaden av bestämmelserna i denna avdelning leder till

a) en allvarlig brist eller risk för brist på livsmedel eller andra produkter som är av väsentlig betydelse för den exporterande parten, eller

b) brist på betydande mängder inhemskt material för en nationell bearbetningsindustri under perioder när det inhemska priset på detta material som en del av en statlig stabiliseringsplan hålls under världsmarknadspriset, och om de situationer som avses ovan ger upphov till eller sannolikt kommer att ge upphov till stora svårigheter för den exporterande parten, kan den parten vidta lämpliga åtgärder på de villkor och i enlighet med de förfaranden som fastställs i denna artikel.

2. Vid valet av skyddsåtgärder skall de åtgärder prioriteras som minst stör genomförandet av arrangemangen i detta avtal. Dessa åtgärder skall inte tillämpas så att de utgör en godtycklig eller oberättigad diskriminering mellan parterna i fall då samma förhållanden råder, eller en förtäckt inskränkning av handeln, och skall avskaffas när det på grund av omständigheterna inte längre är berättigat att bibehålla dem. De åtgärder som kan komma att antas i enlighet med punkt 1.b skall dessutom inte leda till en ökning av exporten eller av det skydd som den berörda nationella bearbetningsindustrin omfattas av och skall inte avvika från bestämmelserna rörande icke-diskriminering i detta avtal.

3. Innan åtgärderna i punkt 1 vidtas, eller så snart som möjligt i de fall där punkt 4 är tillämplig, skall den part som avser att vidta åtgärderna förse associeringskommittén med alla relevanta upplysningar i syfte att finna en lösning som är godtagbar för parterna. Parterna kan i associeringskommittén enas om vilka medel som är nödvändiga för att avhjälpa svårigheterna. Om ingen överenskommelse nås inom 30 dagar efter det att ärendet har hänskjutits till associeringskommittén, får den exporterande parten tillämpa åtgärderna enligt denna artikel på export av den berörda produkten.

4. I de fall det på grund av exceptionella och kritiska omständigheter som kräver ett omedelbart ingripande är omöjligt att lämna förhandsupplysningar eller göra en förhandsundersökning, kan den part som avser att vidta åtgärderna genast tillämpa de försiktighetsåtgärder som är nödvändiga för att hantera situationen och skall i så fall genast underrätta den andra parten om detta.

5. Alla åtgärder som tillämpas enligt denna artikel skall omedelbart anmälas till associeringskommittén och vara föremål för regelbundna samråd inom denna, särskilt i syfte att fastställa en tidsplan för deras avskaffande så snart omständigheterna tillåter detta.

Avdelning III – Tjänstehandel och etablering

Artikel 94 – Mål

1. Parterna skall ömsesidigt liberalisera handeln med tjänster, i enlighet med bestämmelserna i denna avdelning och i överensstämmelse med artikel V i GATS.

2. Kapitel III syftar till förbättrade rambetingelser för investeringar, särskilt de etableringsvillkor som parterna tillämpar sinsemellan, på grundval av principen om icke-diskriminering.

Kapitel I – Tjänster

Avsnitt 1 – Allmänna bestämmelser

Artikel 95 – Räckvidd

1. I detta kapitel avses med handel med tjänster tillhandahållande av en tjänst genom följande leveranssätt:

a) Från en parts territorium till den andra partens territorium (leveranssätt 1).

b) Inom en parts territorium till en tjänstekonsument från den andra parten (leveranssätt 2).